

Dalmaciju i Hrvatsku bana slavonskog Ladislava od Lučenca, imenovavši ga gubernatorom Dalmacije i Hrvatske i vojvodom kraljevske vojske, no u veljači i ožujku bi ovaj poražen te se povuče u Zadar. Poslije toga poraza situacija se za Žigmundu vjerne gradove znatno pogoršala, te je bilo pitanje samo kratkog vremena, kada će doći pod bosansku vlast. Gradovi, a naročito Split, počeli su i sami uviđati, da će za njih biti najbolje, da se predadu Tvrtku. 24. ožujka 1389. izabere splitsko vijeće poslanstvo, koje će ići k njemu. Ono mu ima kazati, da su Splićani pripravnici podložiti se njegovoj vlasti, ako to učine i ostali dalmatinski gradovi; ipak oni ne će da budu izdajice svoga kralja, pa će zato poslati poslanike i Žigmundu, da zatraže do stanovitog roka pomoć. Ako ta pomoć ne stigne, podvrći će se Tvrtku. Tvrtko je prihvatio taj uvjet Splita (a i ostalih gradova), i bi određen 15. lipanj kao posljednji rok. 18. svibnja iste godine šalju Splićani poslanike Žigmundu, koji će mu razložiti, u čemu je stvar. Ovo poslanstvo ima ponovo zamoliti kralja, da im se udijeje otoci Brač, Hvar i Korčula, koje su već jednom tražili.⁴⁴

U ovom kratkom historičkom osvrtu toga burnog vremena spomenuli smo nekoliko puta Korčulu, i to u događajima, u kojima ona nije direktno sudjelovala. Istakli smo dubrovačke požudne težnje za njom g. 1384. i splitske g. 1388. i 1389. Red je sada, da se osvrnemo na stanje i prilike u samoj Korčuli i na aktivnu stranu njezine povijesti u to doba. Ona je ova burna vremena upotrebila za jačanje svoje autonomije. Vidjeli smo već prije, kako je kraljevski admiral Šimun Dorija, postavši po drugi put knezom Brača, Hvara i Korčule, vršio vlast nad njima, i to preko svojih vikara, sve do konca g. 1383. Nakon kratke pauze u početku g. 1384. dolazi kao knez triju otoka Matija pok. Nikole de Petrachis, koji se nigdje ne spominje kao admiral. Mi vidimo njega prve mjesece, gdje u Korčuli sam direktno vrši vlast bez posredništva kakvoga vikara ili potkneza, kao što je to dotad bio običaj. Ali već iste g. 1384. vidimo jednu novu uredbu u Korčuli, koja je značila i jačanje komunalne autonomije. Knez nije više prisutan u Korčuli idući valjda negdje za drugim poslovima, ali u Korčuli nema više vikara niti potkneza kao kneževa zamjenika, već upravnu i sudbenu funkciju kneza, kao nekakav vršilac dužnosti, vrši rektor, kojega

⁴⁴ Lucius: op. cit. p. 345. O tom Klaić: *Poviest Bosne* p. 182 i *Povjest Hrvata* II, p. 249; Rački: op. cit. (Rad 3, p. 95).